

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Literatura romantyzmu		9.2.0380	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Historii Literatury Polskiej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia polska	forma	stacjonarne
		moduł	dziennikarstwo i wiedza o mediach, edytorska, nauczycielska
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Barbara Zwolińska, profesor uczelni; dr hab. Elżbieta Mikiciuk, profesor uczelni; dr hab. Zbigniew Kaźmierczyk, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		5	
Wykład, Ćw. audytoryjne		Semestr 3:	
Sposób realizacji zajęć		15 godzin - udział w wykładach;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		45 godzin - udział w ćwiczeniach;	
Liczba godzin		45 godzin - samodzielne studiowanie literatury i przygotowanie do zajęć;	
Ćw. audytoryjne: 45 godz., Wykład: 15 godz.		20 godzin - przygotowanie do egzaminu wraz z egzaminem.	
		Razem: 125 godzin = 5 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - Wykład problemowy - ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją poprzedzona przygotowaniem przez prowadzącego lub studentów zagadnień w formie pisemnej lub ustnej 		Sposób zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none"> - Zaliczenie na ocenę - Egzamin 	
		Formy zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none"> - egzamin ustny - ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru - kolokwium 	
		Podstawowe kryteria oceny	

1. Ćwiczenia:
- czynny udział w ćwiczeniach: przygotowanie zagadnień do dyskusji, aktywny udział w dyskusjach (50%)
 - pisemne opracowanie wybranych zagadnień/kolokwium z problematyki ćwiczeń (50%)
2. Wykład:
- warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest wcześniejsze zaliczenie zajęć w formie wykładu, na które składa się kolokwium z tematyki wykładów (100%), oraz zajęć w formie ćwiczeń
 - egzamin ustny obejmuje odpowiedź na trzy pytania. Zakres: problematyka wykładu (20 %), znajomość literatury wymaganej do zdania egzaminu (patrz rubryka Wykaz literatury, punkt A) (50 %), znajomość dwóch tekstów: tekstu literackiego oraz publikacji naukowej (patrz rubryka: Wykaz literatury, punkt B) (30 %)

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się

zakładany efekt uczenia się	Aktywny udział w zajęciach	Kolokwium	Pisemne opracowanie wybranych zagadnień	Egzamin
Wiedza				
K_W01	+	+	+	+
K_W02	+	+	+	+
Umiejętności				
K_U01	+	+	+	+
K_U03	+	+	+	+
K_U05	+	+	+	+
K_U06	+	+	+	+
Kompetencje społeczne				
K_K01	+	+	+	+
K_K05	+			
K_K06	+			

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Warunkiem uczestnictwa w zajęciach jest zdanie egzaminu z „Literatury staropolskiej”, z „Literatury oświecenia” oraz zaliczenie ćwiczeń z „Literatury powszechnej do XVIII wieku”. W wyjątkowych przypadkach osoba prowadząca zajęcia może odstąpić od tych wymogów.

B. Wymagania wstępne

Uczestnik zajęć powinien wykazać się wiedzą z zakresu poetyki, posiadać umiejętność samodzielnego tworzenia prac pisemnych z wykorzystaniem różnych źródeł.

W przypadku studentów z zagranicy konieczna jest znajomość języka polskiego w stopniu umożliwiającym zrozumienie treści prezentowanych podczas zajęć i aktywny w nich udział.

Cele kształcenia

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z literaturą polskiego romantyzmu zwłaszcza z twórczością najważniejszych pisarzy i poetów omawianą w kontekście prądów literackich, poetyk, tendencji rozwojowych kultury.

Treści programowe**A. Problematyka wykładu (zarys zagadnień do wyboru przez prowadzącego wykład)**

Periodyzacja i nazewnictwo epoki. Wyznaczniki paradygmatu romantycznego. Światopogląd polskiego romantyzmu. Tło historyczne. Romantyczna koncepcja czasu, przestrzeni i człowieka (bohatera literackiego). Źródła estetyki romantycznej. Romantyczna synteza sztuk. Artysta romantyczny. Romantyczna wizja natury, człowieka, historii, Boga. Ludowość i fantastyka romantyczna. Gatunki: ballada, powieść poetycka, dramat romantyczny, poemat dygresyjny. Poetyka romantycznej epistolografii. Romantyzm policentryczny (litewski, ukraiński, warszawski, galicyjski, poznański). Romantyczne szaleństwo i samobójstwo (przyczyny i rodzaje). Odmiany i przemiany powieści. Romantyczne podróże (kierunki i cele).

B. Problematyka ćwiczeń (analizowana w oparciu o wybrane lektury z Wykazu literatury)

Spór z klasycyzmem i oświeceniową wizją świata. Główne kategorie estetyczne przydatne w interpretacji dzieła romantycznego (np. sielskość, tragizm, ironia, wzniosłość). Romantyczny kanon i wzorce w literaturze XIX wieku (tyrtejski, mesjanistyczny, mistyczny). Literatura romantyczna na tle wielkich idei i tematów kultury europejskiej (swojskość – obcość; natura – kultura, Orient, Północ – Południe, miasto – wieś, indywidualizm –

zbiorowość, przeszłość – teraźniejszość, historyzm, katastrofizm - rewolucja). Sztuka a życie („książki zbójcekie”, cygan, dandys). Literatura a historia. Biografia bohatera romantycznego. Bajronizm – werteryzm. Romantyczne media: dziecko, samobójca, szaleniec, mistyk, poeta, lud, śniący, marzyciel.

Wykaz literatury

Każdorazowo na początku semestru prowadzący ustala zestaw lektur wymaganych do zaliczenia przedmiotu

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

Teksty literackie:

- Fredro, Pan Jowialski. Oprac. W. Billip, Wrocław 1968, BN I, 36;
- A. Fredro, Zemsta. Oprac. M. Inglot, Wrocław 1968, BN I,36;
- S. Goszczyński, Zamek kaniowski. Wprowadzenie napisała H. Krukowska, Białystok 1994;
- Z. Krasiński, Nie – Boska komedia. Wstęp M. Janion. Tekst i przypisy oprac. M. Grabowska, Wrocław 1970, BN I,24;
- Z. Krasiński, Irydion. Oprac. W. Kubacki, Wrocław 1967, BN I,42;
- J. I. Kraszewski, Ulana [w:] tegoż, Powieści ludowe. Oprac. W. Kubacki, T. I, Warszawa 1955 lub: oprac. S. Burkot, Warszawa 1985;
- J. I. Kraszewski, Stara baśń. Powieść z IX wieku. Oprac. W. Danek. Przejrzał i uzupełnił S. Burkot, Wrocław 1988, BN I,53;
- A. Malczewski, Maria. Oprac. R. Przybylski, Wrocław 1958, BN I,46;
- A. Mickiewicz, Wybór poezyj. T. I i T. II. Oprac. Cz. Zgorzelski, Wrocław 1974, BN I,6, Wrocław 1986, BN I, 66;
- A. Mickiewicz, Grażyna ; A. Mickiewicz, Konrad Wallenrod. Oprac. S. Chwin, Wrocław 1997, BN I, 72;
- A. Mickiewicz, Dziady cz. II,IV,I,III [w:] tegoż, Dramaty. T. III. Oprac. Z. Stefanowska, Warszawa 1995;
- A. Mickiewicz, Księgi narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego. Oprac. Z. Stefanowska, Wrocław 1956, BN I,17;
- A. Mickiewicz, Pan Tadeusz. Oprac. S. Pigoń. Aneks oprac. J. Maślanka, Wrocław 1996, BN I,83;
- C. Norwid, Vade – mecum. Oprac. J. Fert, Wrocław 1990, BN I, 271;
- C. Norwid, Pierścień Wielkiej – Damy. Oprac. S. Świontek, Wrocław 1990, BN I,274;
- C. Norwid, Pisma wszystkie. Zebrał, tekst ustalił, wstępem i uwagami krytycznymi opatrzył J. W. Gomulicki. T. VI, Warszawa 1971 (tu: Czarne kwiaty, „Ad leones!”); T.III, Warszawa 1971 (tu: Promethidion. Rzecz w dwóch dialogach z epilogiem);
- J. Słowacki, Powieści poetyckie. Oprac. M. Urseł, Wrocław 1986, BN I,47 (tu: Godzina myśli oraz Lambro);
- J. Słowacki, Anelli. Z wstępem i objaśnieniami J. Ujejskiego, Kraków 1925, BN I,7;
- J. Słowacki, Kordian. Oprac. M. Inglot, Wrocław 1986, BN I,2; J. Słowacki, Balladyna. Oprac. M. Inglot, Wrocław 1984, BN I,51;
- J. Słowacki, Lilla Weneda. Oprac. M. Urseł, Wrocław 1986;
- J. Słowacki, Sen srebrny Salomei. Oprac. A. Kowalczykowa, Wrocław 1992, BN I,57 lub: J. Słowacki, Książd Marek. Oprac. M. Piwińska, Wrocław 1991;
- J. Słowacki, Beniowski. Oprac. A. Kowalczykowa, Wrocław 1996, BN I, 13/14;
- J. Słowacki, Wiersze. Wstęp i oprac. J. Brzozowski, Z. Przychodniak, Wrocław 2013, BN I, 319;
- N. Żmichowska, Poganka. Oprac. G. Borkowska, Wrocław 2013, BN I, 121.

Opracowania:

- M. Janion, Gorączka romantyczna, Warszawa 1975 (tu: Romantyzm a początek świata nowożytnego; „Kuznia natury”; Romantyczna wizja rewolucji);
- M. Janion, Zygmunt Krasiński. Debiut i dojrzałość, Warszawa 1975;
- M. Janion, M. Żmigrodzka, Romantyzm i historia, Warszawa 1978 (rozdz. I, II, V);
- A. Kowalczykowa, Słowacki, Warszawa 1994;
- Obraz literatury polskiej XIX i XX wieku. Seria 3. Literatura krajowa w okresie romantyzmu 1831 – 1863; T. I, Kraków 1975 (tu: M. Janion, Poezja w kraju. Próba syntezy; M. Żmigrodzka, Proza fabularna w kraju); T. III, Kraków 1992 (tu: J. Bachórz, Poezja a powieść. Romantyzm a realizm; Józef Ignacy Kraszewski, oprac. J. Bachórz);
- I. Opacki, Poezja romantycznych przełomów. Szkice, Wrocław 1972;
- Problemy polskiego romantyzmu. Pod red. M. Żmigrodzkiej; Seria I, Wrocław 1971 (tu: A. Witkowska, Romantyczny naród: klęska i triumf; M. Żmigrodzka, Historia i romantyczna epika); Seria II, Wrocław 1974 (tu: J. Bachórz, O polskim egzotyzmie romantycznym); Seria III, Wrocław 1981 (tu: J. M. Rymkiewicz, Ludzie dwoiści. Barokowa struktura postaci Słowackiego);
- Z. Stefanowska, Próba zdrowego rozumu. Studia o Mickiewiczu, Warszawa 1976;
- Z. Stefanowska, Strona romantyków. Studia o Norwidzie, Lublin 1993;
- A. Witkowska, Literatura romantyzmu, Warszawa 1986;
- A. Witkowska, Mickiewicz. Słowo i czyn, Warszawa 1998;
- Słownik literatury polskiej XIX wieku. Pod red. J. Bachórze i A. Kowalczykowej, Wrocław 1991 (tu: Ballada, Dramat, Gawęda prozą, Liryka romantyczna, Powieść poetycka).

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

Teksty literackie:

- Idee programowe romantyków polskich. Antologia. Oprac. A. Kowalczykowa, Wrocław 1991, BN I, 261 (trzy teksty do wyboru);
- A. Fredro, Trzy po trzy. Pamiętniki z epoki napoleońskiej. Przedmowa A. Grzymały – Siedleckiego. Przypisy i uzupełnienia H. Mościcki, Warszawa 1957 (wybrane fragmenty);
- Z. Krasiński, Listy. Wybór. Oprac. Z. Sudolski, Wrocław 1997, BN I,282 (wybrane listy);
- M. Mochnacki, O literaturze polskiej w wieku XIX. Oprac. Z. Skibiński, Łódź 1985 (fragment o petach ukraińskich);

- H. Rzewuski, Pamiątki Soplicy. Oprac. Z. Lewinówna. Wstępem poprzedziła M. Żmigrodzka, Warszawa 1961 (trzy ga-wędy).

B. Literatura uzupełniająca

Teksty literackie:

- Chodźko, Pamiętniki kwestarza, Poznań 1988,
- A. Fredro, Śluby panieńskie. Oprac. M. Inglot, Wrocław 1986, BN I,22;
- S. Goszczyński, Król zamczyska. Oprac. M. Inglot, Wrocław 1961, BN I,50;
- J. Korzeniowski, Karpaccy górale. Oprac. S. Kawyn, Wrocław 1969, BN I, 63;
- M. Maciejewski, „Choć Radziwiłł, alem człowiek...” gawęda romantyczna prozą, Kraków 1985;
- J. Słowacki, Horsztyński Oprac. J. Ławski, Wrocław 2009, BN I, 314;
- J. Słowacki, Fantazy. Oprac. M. Inglot, Wrocław 1968, BN I, 105;
- Z. Sudolski, List romantyczny, Kraków 1997;
- L. Szyrmer, Powieści nieboszczyka Pantofla. Wybrał i oprac. oraz szkic o życiu i twórczości napisał L. Sokół, Warszawa 1978 (Wybór);
- J. B. Zaleski, Wybór poezyj. Wstęp oprac. B. Stelmaszczyk – Świontek. Wybór, komentarz oprac. C. Gajkowska, Wrocław 1985, BN I, 30.

Opracowania:

- M. Bieńczyk, Czarny człowiek. Krasieński wobec śmierci, Warszawa 1990;
- M. Janion, M. Żmigrodzka, Romantyzm i egzystencja. Fragmenty niedokończonego dzieła, Gdańsk 2005;
- J. Kamionka, Nasz naród jak lawa. Studia z literatury i obyczajów doby romantyzmu, Warszawa 1974;
- J. Kleiner, Romantyzm [w:] tegoż, W kręgu historii i teorii literatury. Wybór i oprac. A. Hutnikiewicz, Warszawa 1981;
- H. Krukowska, Noc romantyczna. Mickiewicz, Malczewski, Goszczyński. Interpretacje, Gdańsk 2011;
- A. Kowalczykowska, Ciemne drogi szaleństwa, Kraków 1976;
- A. Kowalczykowska, Pejzaż romantyczny, Kraków 1982;
- A. Kowalczykowska, Dramat i teatr romantyczny, Warszawa 1997;
- J. Lasecka – Zielakowa, Powieść poetycka w Polsce w okresie romantyzmu, Wrocław 1990;
- Z. Łapiński, Norwid, Kraków 1971;
- H. Peyre, Co to jest romantyzm? Przełożył i posłowiem opatrzył M. Żurowski, Warszawa 1987;
- M. Praz, Zmysły, śmierć i diabeł w literaturze romantycznej. Przeł. K. Żaboklicki. Słowo wstępne M. Brahmera, Warszawa 1974;
- R. Przybylski, Ogrody romantyków, Kraków 1978;
- J. M. Rymkiewicz, Aleksander Fredro jest w złym humorze, Warszawa 1977;
- W. Szturc, Ironia romantyczna, Warszawa 1992;
- A. Witkowska, Cześć i skandale. O emigracyjnym doświadczeniu Polaków, Gdańsk 1997;
- Cz. Zgorzelski, Liryka w pełni romantyczna, Warszawa 1981;
- Zdziwienia Kraszewskim. Pod red. M. Zielińskiej, Wrocław 1990.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W01, K_W02 K_U01, K_U03, K_U05, K_U06 K_K01, K_K05, K_K06	K_W01, K_W02 Student: <ul style="list-style-type: none"> • ma uporządkowaną wiedzę o literaturze polskiego romantyzmu; rozumie jej założenia światopoglądowe, etapy wewnętrznych przemian oraz specyfikę wyróżniającą ją na tle literatury europejskiej (K_W01, K_W02), • potrafi przedstawić związki między powstawaniem dzieł literackich a sytuacją historyczną; opisuje warunki napisania najważniejszych dzieł (K_W02), • rozpoznaje związki literatury romantycznej z innymi sztukami (muzyką, malarstwem) (K_W01, K_W02), • zna podstawową terminologię stosowaną w pracach o romantyzmie (bajronizm, werteryzm, prometeizm i inne) (K_W01, K_W02), • ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu historii literatury polskiego romantyzmu oraz podstawową wiedzę o dziewiętnastowiecznej literaturze powszechnej (K_W01, K_W02).
	Umiejętności K_U01, K_U03, K_U05, K_U06 Student: <ul style="list-style-type: none"> • potrafi wyszukiwać, analizować i krytycznie oceniać informacje dotyczące literatury romantyzmu z wykorzystaniem źródeł mówionych, pisanych i elektronicznych (K_U01), • umie samodzielnie zdobywać wiedzę na temat literatury epoki romantyzmu i rozwijać umiejętności badawcze, kierując się wskazówkami prowadzącego (K_U01), • potrafi rozpoznawać podstawowe problemy literatury romantycznej, identyfikować styl dzieła, pisarza, epoki literackiej (K_U03), • posługuje się pojęciami z zakresu wiedzy o literaturze romantycznej (K_U03), • umie interpretować utwory autorów romantycznych za pomocą typowych metod

interpretacji, uwzględniając specyfikę epoki (K_U03),

- posiada umiejętność merytorycznego uzasadnienia swoich tez interpretacyjnych dotyczących utworów romantycznych z wykorzystaniem właściwej terminologii oraz poglądów innych autorów (K_U01, K_U03),
- tworzy prace pisemne w zakresie szczegółowych zagadnień z literatury epoki z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i różnych źródeł (K_U01, K_U03, K_U05.),
- posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych na tematy związane z literaturą romantyzmu, z wykorzystaniem literatury przedmiotu oraz źródeł (K_U01, K_U03, K_U05).
- zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności dotyczących literatury romantyzmu (K_U06).

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01, K_K05, K_K06

Student:

- potrafi pracować samodzielnie, a także w grupie nad zagadnieniami związanymi z literaturą romantyzmu (K_K01),
- samodzielnie przygotowuje tezy do dyskusji nad literaturą romantyzmu, podejmując w ten sposób i inicjując proste działania badawcze (K_K01),
- ma świadomość znaczenia refleksji nad romantyzmem dla kształtowania się więzi narodowych (K_K01, K_K05, K_K06),
- ma świadomość znaczenia tradycji romantycznej w kulturze polskiej (K_K01, K_K05, K_K06).

Kontakt

barbara.zwolinska@ug.edu.pl